

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy Vojtěcha Šimíčka (soudce zpravodaj), soudkyně Michaely Bejčkové a soudce Ondřeje Mrákoty v právní věci žalobce: **Mgr. J. H.**, proti žalovanému: **Ministerstvo práce a sociálních věcí**, Na Poříčním právu 1, Praha, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 11. 10. 2023, čj. MPSV-2023/215296-916, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 19. 11. 2024, čj. 42 Ad 35/2023-58,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e o d m í t á** pro nepřijatelnost.
- II. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

1. Vymezení věci

[1] Dne 8. 9. 2023 vydal Úřad práce České republiky – krajská pobočka Ústí nad Labem, kontaktní pracoviště Děčín (*úřad práce*) rozhodnutí, kterým žalobci nepřiznal dávku státní sociální podpory – příspěvek na bydlení ode dne 1. 7. 2023 podle zákona č. 117/1995 Sb., o státní sociální podpoře (*zákon o státní sociální podpoře*). Proti rozhodnutí úřadu práce podal žalobce odvolání, které žalovaný zamítl, neboť rovněž dospěl k závěru, že prostor, ve kterém žalobce pobývá, nesplňuje definici bytu podle § 24 odst. 5 zákona o státní sociální podpoře.

[2] Proti rozhodnutí žalovaného se žalobce bránil u Krajského soudu v Ústí nad Labem, který však jeho žalobu zamítl pro nedůvodnost. Krajský soud se předně zabýval tím, zda prostor obývaný žalobcem lze považovat za byt ve smyslu § 24 odst. 5 zákona o sociální podpoře. Po provedeném dokazování však dospěl k závěru, že obývané místnosti jsou samostatným prostorem, který je tvořen místností o výměře menší než 16 m² a větší než 8 m² a další místností – WC se sprchovým koutem o ploše 1,92 m², která je s hlavní místností přímo spojena. Krajský soud rovněž zjistil, že v objektu č. p. X, na stavební parcele č. X, v ulici X, se nachází 6 bytových jednotek a 16 internátních pokojů s příslušenstvím. Dále zjistil, že pokoj č. 9, ve kterém žalobce pobývá, byl zkolaudován jako internátní pokoj s vlastním příslušenstvím a že tento prostor nesplňuje podmínky podle § 3 písm. i) vyhlášky č. 268/2009 Sb., o technických požadavcích na stavby, ve znění pozdějších předpisů (*stavební předpis*) pro identifikaci bytu, který tvoří jedna obytná místnost s podlahovou plochou nejméně 16 m². Krajský soud místnosti posoudil i s ohledem na § 10

odst. 6 stavebního předpisu, podle kterého WC nesmí být přístupné přímo z pobytové místnosti, nebo obytné místnosti, pokud jde o jediné WC v bytě. V posuzovaném případě je však WC přístupné přímo z obytné/pobytové místnosti.

[3] Krajský soud proto na základě zjištěných skutečností a v souladu s dříve vysloveným názorem NSS, který se opakovaně žádostmi žalobce zabýval (srov. usnesení NSS ze dne 11. 11. 2021, 5 Ads 258/2021-38, ze dne 12. 12. 2023, čj. 6 Ads 10/2023- 46 nebo 24. 4. 2024, čj. 4 Ads 247/2023-54), dospěl k závěru, že pokoj č. 9 nelze považovat za byt ve smyslu § 24 odst. 5 zákona o státní sociální podpoře.

2. Kasační stížnost a vyjádření žalovaného

[4] Žalobce (*stěžovatel*) se kasační stížností domáhá zrušení rozsudku krajského soudu z důvodů podle § 103 odst. 1 písm. a), b) a c) s. ř. s. Stěžovatel tvrdí, že prostor, který obývá, splňuje podmínky bytu podle § 24 odst. 5 zákona o státní sociální podpoře, neboť se jedná o soubor dvou místností, který svým stavebně technickým uspořádáním a vybavením splňuje požadavky na trvalé bydlení. Podle názoru stěžovatele tak naplňuje alternativní hypotézu definice pojmu „byt“. Nezákonnost rozsudku spatřuje rovněž v tom, že krajský soud akceptoval nicotné a irelevantní vyjádření stavebního úřadu, které označuje za „*pouhý cár papíru a nikoli závazný právní dokument určující charakter bytu.*“

[5] Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti pouze poukazuje na vyjádření k žalobě a uvádí, že rozsudek krajského soudu netrpí žádnými vadami, pro které by bylo nutné jej zrušit. Proto navrhuje kasační stížnost zamítnout.

3. Posouzení věci NSS

[6] NSS předně připomíná, že v řízení před krajským soudem rozhodoval specializovaný samosoudce, z čehož plyne, že se musí podle § 104a odst. 1 s. ř. s. nejprve zabývat tím, zda kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatele. Není-li tomu tak, soud kasační stížnost odmítne jako nepřijatelnou. O přijatelnou kasační stížnost se přitom ve shodě s ustálenou judikaturou může jednat jen tehdy, 1) dotýká-li se právních otázek, které doposud nebyly vůbec nebo plně judikaturou NSS řešeny; 2) jedná-li se o právní otázky řešené judikaturou rozdílně; 3) existuje důvodná potřeba učinit judikaturu odklon; anebo 4) v rozhodnutí krajského soudu bylo shledáno zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele.

[7] Přijatelnost kasační stížnosti je tedy třeba odlišovat od její přípustnosti na straně jedné a důvodnosti na straně druhé. Přípustnost (či spíše absence některého z důvodů nepřípustnosti) kasační stížnosti je dána splněním zákonných procesních předpokladů (podmínek řízení), jako je včasné podání kasační stížnosti (§ 106 odst. 2 s. ř. s.), řádné zastoupení (§ 105 odst. 2 s. ř. s.), absence dalších zákonných důvodů nepřípustnosti (§ 104 s. ř. s.) apod. Důvodnost kasační stížnosti na straně druhé je otázkou věcného posouzení kasačních důvodů stěžovatelem uváděných (§ 103 odst. 1 s. ř. s.). Jinými slovy vyjádřeno, teprve je-li kasační stížnost přípustná i přijatelná, NSS přistoupí k posouzení její důvodnosti.

[8] V tomto kontextu NSS konstatuje, že otázkou, zda prostor, který stěžovatel obývá, splňuje podmínky definice bytu ve smyslu § 24 odst. 5 zákona o státní sociální podpoře, se již zabýval, a to dokonce opakovaně (srov. usnesení ze dne 12. 12. 2023, čj.

pokračování

6 Ads 10/2023-47, ze dne 9. 11. 2021, čj. 6 Ads 267/2021-36, ze dne 5. 1. 2022, 6 Ads 268/2021-40, ze dne 17. 4. 2024, čj. 7 Ads 90/2023-53 nebo ze dne 24. 4. 2024, čj. 4 Ads 247/2023-54).

[9] Z usnesení NSS ze dne 9. 11. 2021, čj. 6 Ads 267/2021-36 se podává, že „kasační námitka stěžovatele spočívá v tom, že jím obývaný prostor je bytem ve smyslu § 24 odst. 5 zákona o státní sociální podpoře. Z předcházejícího řízení k tomu plyne, že prostor není zkolaudován jako byt a že daný soubor místností nesplňuje požadavky na trvalé bydlení. Nejvyšší správní soud přitom již dříve judikoval, že „§ 24 odst. 5 zákona o státní sociální podpoře jasně váže výplatu příspěvku pouze na užívání obytných místností určených k trvalému obývání podle stavebního zákona či kolaudace těchto místností coby bytu. Výše uvedené podporuje též úmysl zákonodárce (ratio legis), který lze dovodit z důvodové zprávy k návrhu novely zákona o státní sociální podpoře provedené zákonem č. 252/2014 Sb.; tímto zákonem byl s účinností od 1. 1. 2015 doplněn do § 24 zákona o státní sociální podpoře právě odstavec 5 s tím, že nárok na příspěvek na bydlení se spojuje pouze s vlastnictvím nebo nájemním vztahem k bytu, zatímco bydlení v jiných ubytovacích zařízeních a v jiných než obytných prostorech bude řešit pouze doplatek na bydlení ze systému pomoci v hmotné nouzi [...] To znamená, že [...] příspěvek na bydlení je vázán pouze na bydlení v bytě zkolaudovaném nebo určeném příslušným stavebním úřadem účelově k bydlení“ (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. března 2019 č. j. 6 Ads 269/2018-17, body 19 a 20). Uvedený výklad následovaly např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 28. listopadu 2019 č. j. 7 Ads 254/2019-16, ze dne 16. prosince 2019 č. j. 10 Ads 21/2019-23 nebo ze dne 29. dubna 2020 č. j. 3 Ads 78/2018-21. Judikatura Nejvyššího správního soudu se tedy ustálila na závěru, že výplata příspěvku na bydlení je možná, pokud je naplněna formální podmínka v podobě účelového určení obytných místností k trvalému obývání podle stavebního zákona či kolaudace těchto místností jako bytu.“

[10] Jak se podává, obsahu nyní napadeného rozsudku, krajský soud se citovanými judikaturními závěry řídil. Ověřil, že úřad práce založil své rozhodnutí na sdělení stavebního úřadu, z něhož plyne, že prostor obývaný stěžovatelem nebyl zkolaudován jako byt a že se nejedná ani o prostor, který je bytem ve smyslu § 24 odst. 5 zákona o státní sociální podpoře. Uvedené sdělení bylo vydáno na základě obsahu projektové a stavební dokumentace a opakovaného místního šetření. Krajský soud dále ohledně uspořádání daného prostoru z jím provedeného dokazování dovodil, že nájemní prostor č. 9 sice sestává ze dvou místností, avšak jeho stavebně technické řešení neumožňuje jeho posouzení jako bytu proto, že nesplňuje podmínky vyplývající z § 10 odst. 6 vyhlášky. Přímou z obytné, resp. pobytové, místnosti se totiž vstupuje do místnosti s WC a sprchovým koutem. Na základě uvedeného krajský soud potvrdil závěr správních orgánů, že prostor obývaný stěžovatelem není bytem ve smyslu § 24 odst. 5 zákona o státní sociální podpoře. Takový postup plně odpovídá tomu, že příspěvek na bydlení nelze přiznat, pokud není naplněna formální podmínka v podobě účelového určení obytných místností k trvalému obývání podle stavebních předpisů či kolaudace těchto místností jako bytu.

[11] NSS s ohledem na shora uvedené uzavírá, že kasační stížnost je nepřijatelná. K řešení otázky nastolené stěžovatelem totiž existuje ustálená judikatura, se kterou je napadený rozsudek krajského soudu plně v souladu, a krajský soud se nedopustil ani hrubého pochybení při výkladu hmotného práva. Zdejší soud současně neshledal ani jinou vadu řízení před krajským soudem, která by mohla mít vliv na zákonnost napadeného rozsudku. Dosavadní vnitřně jednotná a ustálená judikatura tedy dává stěžovateli dostatečnou odpověď na otázku kladenou stěžovatelem a tuto odpověď proto není nutno znovu opakovat.

4. Závěr

[12] S ohledem na výše uvedené NSS dospěl k závěru, že kasační stížnost svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele, a proto ji podle § 104a s. ř. s. odmítl pro nepřijatelnost.

[13] O náhradě nákladů řízení zdejší soud rozhodl podle § 60 odst. 1 ve spojení s § 120 s. ř. s. Stěžovatel neměl v posuzované věci úspěch, proto mu právo na náhradu nákladů nenáleží. Žalovaný měl ve věci plný úspěch, avšak jedná se o věc sociální péče, proto mu právo na náhradu nákladů nenáleží.

Poučení: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 24. ledna 2025

Vojtěch Šimíček
předseda senátu